

Úřad vlády České republiky

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
a předseda Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí

Akční plán boje s korupcí na rok 2016

Předkladatel: ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu

Praha, prosinec 2015

Obsah

Úvod	3
1. Výkonná a nezávislá exekutiva	4
2. Transparentnost a otevřený přístup k informacím	7
3. Hospodárné nakládání s majetkem státu	11
4. Rozvoj občanské společnosti	14

Úvod

Akční plán boje s korupcí na rok 2016 (dále jen „Akční plán“) je protikorupčním dokumentem současné vlády České republiky odvozeným od Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 a plynule navazujícím na Akční plán boje s korupcí na rok 2015. Jednoleté akční plány jsou vedle hodnocení korupčních rizik v rámci legislativního procesu (preventivně-legislativní institut zakotvený v Legislativních pravidlech vlády) hlavním nástrojem boje s korupcí. Jejich cílem je stanovit sadu konkrétních protikorupčních opatření, která vyplývají z programových dokumentů vlády, mezinárodních závazků České republiky nebo reagují na aktuální společenskou situaci. Roční periodicita akčních plánů umožňuje adekvátně reflektovat momentální potřeby v oblasti boje s korupcí. Primární roli ve formulaci návrhů protikorupčních opatření jdoucích nad rámec závazků vlády vyplývajících z politických dokumentů nebo závazků České republiky ve vztahu k mezinárodním organizacím má reprezentativně složená Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí (dále jen „Rada“) a její pracovní komise, resp. pracovní komise předsedy Rady.

Akční plán boje s korupcí na rok 2015 definoval velký počet zejména legislativních protikorupčních opatření uložených věcně příslušným rezortům. Detailní vyhodnocení Akčního plánu boje s korupcí na rok 2015 bude provedeno v termínu do 31. března 2016. Obecně lze však konstatovat, že většina legislativních úkolů z něho vyplývajících a zakotvených Plánem legislativních prací vlády na rok 2015 byla předložena a vládou schválena. Tento Akční plán si v souladu se základní oblastí vládního boje s korupcí, tj. veřejná správa s důrazem na státní správu, klade za cíl, aby již schválené a následně účinné právní předpisy byly optimálně implementovány do praxe. Rovněž jsou navrhována i nová legislativní a nelegislativní opatření mající své kořeny v některém z výše uvedených protikorupčních dokumentů vlády. Vzájemná provázanost těchto dokumentů však logicky předpokládá, že již do praxe uvedená protikorupční opatření budou pečlivě sledována a vyhodnocována i v následujícím období. Kontinuita a subsidiarita protikorupčních dokumentů jsou jednotící linkou koordinace boje s korupcí na vládní úrovni.

Pro úspěšnou realizaci protikorupčních opatření definovaných v Akčním plánu je nezbytné jejich zakotvení v Plánu legislativních prací vlády na rok 2016, Plánu nelegislativních úkolů vlády na rok 2016 i v usneseních vlády České republiky. V neposlední řadě je však mimořádně důležitá aktivita jednotlivých rezortů (a vlády jako takové) při realizaci závazků vyplývajících z uvedených protikorupčních dokumentů.

Přes řadu přetrvávajících dílčích problémů (spočívajících zejména v posunutí termínu přijetí stěžních protikorupčních legislativních návrhů) je vidět pokrok v oblasti realizace účinných protikorupčních opatření. Potvrzením tohoto trendu by mělo být mimo jiné hodnocení ze strany mezinárodních organizací (Partnerství pro otevřené vládnutí - OGP, Skupina států proti korupci při Radě Evropy – GRECO, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj – OECD) nebo neziskových organizací (např. prostřednictvím Indexu vnímání korupce – CPI).

1. Výkonná a nezávislá exekutiva

Dne 1. ledna 2015 nabyl účinnosti zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, jehož základními cíli jsou depolitizace (transparentní výběrová řízení, trvání služebního poměru bez ohledu na politické změny, rigidnější proces schvalování systemizace služebních míst), stabilizace (systém kariéerního růstu, mechanismy pro motivaci státních zaměstnanců setrvat ve služebním poměru) a profesionalizace (úřednická zkouška a služební hodnocení, systém vzdělávání státních úředníků). Současně byla přijata většina prováděcích předpisů nezbytných k efektivní aplikaci zákona o státní službě.

V roce 2016 bude realizována většina výběrových řízení na pozice představených a dále budou státními zaměstnanci skládány úřednické zkoušky v předepsaných oborech služby. Úspěšná implementace zákona o státní službě je klíčovým závazkem vlády. Momentálně jsou nastaveny účinné institucionální mechanismy v působnosti Sekce pro státní službu Ministerstva vnitra a státních tajemníků na jednotlivých služebních úřadech, které vytvářejí reálné předpoklady pro to, aby jednotlivá ustanovení zákona o státní službě a jeho prováděcích předpisů byla aplikována způsobem zajišťujícím kvalitní fungování státní správy. Podpurným opatřením, které výrazně napomůže prosazování prvků transparentnosti při obsazování vedoucích pozic ve státní službě, je **zveřejnění profesních životopisů představených** od úrovně ředitelů odboru, kteří uspějí ve výběrových řízeních v průběhu roku 2016, na webu příslušných služebních úřadů (vyjma zpravodajských služeb). Bez souhlasu dotčeného představeného budou zveřejněny profesní životopisy, pokud se ve smyslu § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů jedná o „*osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení*“. Ostatní údaje mohou být zveřejněny pouze se souhlasem dotčeného představeného. Jedná se o opatření, kterým dojde k dovršení procesu transparentního výběru představených ve státní správě, tj. státních zaměstnanců, kteří se budou na dlouhou dobu spolupodílet na klíčových rozhodnutích ovlivňujících životy občanů České republiky.

V souvislosti s účinností a implementací zákona o státní službě je žádoucí, aby byla důkladně srovnána práva a povinnosti státních zaměstnanců a úředníků územních samosprávných celků. Ministerstvo vnitra v roce 2016 **zahájí přípravu nelegislativního materiálu (analýzy), který se bude věnovat srovnání jednotlivých aspektů činnosti, právům a povinnostem státních zaměstnanců a úředníků územních samosprávných celků.**

V roce 2015 byl v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2015 a Akčním plánem boje s korupcí na rok 2015 rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení návrh zákona o státním zastupitelství. Z hlediska stanovených parametrů dotčený návrh většinově splňoval požadavky obsažené v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015. Nejvíce diskutovaným opatřením je zřízení **Speciálního státního zastupitelství** (dále jen „SSZ“), zejména s ohledem na atrakci/delegaci jednotlivých případů, možnosti opakovaného funkčního období vedoucího SSZ a absenci dohledu nad SSZ ze strany Nejvyššího státního zastupitelství. Předkladateli návrhu zákona o státním zastupitelství se nepodařilo zajistit jeho schválení vládou ve stanoveném termínu a není zřejmé, zdali se tak stane do konce roku 2015. Přetrvávají však minimální požadavky na jeho podobu obsažené v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015.

Předložení návrhu zákona o státním zastupitelství vyplývá jak z programových a protikorupčních dokumentů vlády, tak i z mezinárodních závazků ČR (Evropská komise, GRECO), proto tomuto úkolu musí být ze strany Ministerstva spravedlnosti v roce 2016 věnována maximální pozornost. Druhou fází, v případě schválení zákona o státním zastupitelství Parlamentem, představuje proces zřízení SSZ, zrušení obou vrchních státních zastupitelství včetně přeložení vrchních státních zástupců na jiná (nikoliv okresní) státní zastupitelství a vhodné zakotvení výběrových řízení na pozice vedoucích státních zástupců. Aniž by tento Akční plán stanovoval detailnější parametry jednotlivých organizačně-technických procesů, jedná se o mechanismy, kterým bude důkladnou pozornost v příslušném okamžiku věnovat i Rada.

Dle čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii jsou členské státy povinny přijmout nezbytná opatření umožňující úplnou nebo částečnou konfiskaci majetku náležejícího osobě odsouzené za trestný čin, který může přímo či nepřímo vést k majetkovému prospěchu, pokud soud na základě okolností případu, včetně konkrétních skutečností a dostupných důkazů, jako například že hodnota tohoto majetku je neúměrná zákonnému příjmu odsouzené osoby, má za to, že daný majetek pochází z trestné činnosti (**tzv. rozšířené konfiskace**). Ministerstvo spravedlnosti zajistí transpozici citované směrnice ve stanoveném termínu.

Mezinárodně velmi diskutovanou problematikou je otázka **prokazování mezinárodní korupce a jejího přeshraničního trestání**, která se stala součástí českého právního řádu. Příslušným rezortům, tj. Ministerstvu spravedlnosti a Ministerstvu vnitra, se ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení doporučuje vytvořit potřebné materiální a personální kapacity pro prošetřování daného typu kriminality. Rovněž se jeví jako žádoucí uspořádat k danému tématu konferenci či navázat užší spolupráci s mezinárodními organizacemi (zejména s OECD).

Jako přetrvávající a průběžné úkoly z předchozího akčního plánu v působnosti ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu zůstávají i nadále:

- **monitoring úrovně rezortních interních protikorupčních programů (RIPP) a případné předložení návrhu aktualizace Rámcového RIPP** v závislosti na aktuálních legislativních změnách a potřebách. I v roce 2016 budou realizovány konzultace a metodická podpora správním úřadům ze strany Odboru hodnocení dopadů regulace Úřadu vlády ČR. Bude proveden monitoring úrovně zpracování strategií řízení korupčních rizik na jednotlivých rezortech s tím, že budou v případě potřeby v aktualizaci rámcového rezortního interního protikorupčního programu nastavena základní pravidla a mantinely pro jejich zpracování s cílem sjednocení jejich podoby na jednotlivých rezortech.
- **kontrola důslednější aplikace hodnocení dopadů regulace (RIA) a především hodnocení korupčních rizik coby součásti RIA v rámci legislativního procesu.** Hodnocení korupčních rizik je preventivně-legislativním nástrojem vládního boje s korupcí, proto bude i nadále pokračovat snaha o efektivní využití tohoto institutu. Nezbytným předpokladem je oboustranná spolupráce mezi předkladateli a Odborem hodnocení dopadů regulace Úřadu vlády ČR.

Jako prostředek posilující transparentnost ve veřejném sektoru se osvědčilo **zveřejňování souhrnného seznamu poradců a poradních orgánů na webových stránkách jednotlivých rezortů a jejich podřízených složek**, a proto je tento obecný úkol ponechán v platnosti i pro rok 2016.

Legislativní a nelegislativní protikorupční opatření	Gesce
Zahájení přípravy nelegislativního materiálu (analýzy), který se bude věnovat srovnání jednotlivých aspektů činnosti, právům a povinnostem státních zaměstnanců a úředníků územních samosprávných celků	Ministerstvo vnitra
Návrh zákona o státním zastupitelství a jeho případná implementace	Ministerstvo spravedlnosti
Transpozice směrnice zajišťující odčerpávání výnosů z trestné činnosti	Ministerstvo spravedlnosti
Vytvoření materiálních a personálních kapacit pro oblast prokazování mezinárodní korupce	Ministerstvo

a přeshraničního trestání	spravedlnosti/Ministerstvo vnitra
Zveřejňování profesních životopisů představených od úrovně ředitelů odboru (vyjma zpravodajských služeb)	Jednotlivé rezorty a jejich podřízené složky
Monitoring úrovně RIPP jednotlivých rezortů a případný návrh aktualizace Rámcového RIPP, včetně zajištění konzultací a metodické podpory	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Kontrola důslednější aplikace RIA a CIA v rámci legislativního procesu	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Zveřejňování souhrnného seznamu poradců a poradních orgánů na oficiálních webových stránkách	Jednotlivé rezorty a jejich podřízené složky

2. Transparentnost a otevřený přístup k informacím

V průběhu roku 2016 budou formulovány nové závazky České republiky vůči mezinárodní iniciativě OGP směřující k posílení transparentnosti veřejného sektoru a otevřeného přístupu k informacím. Na konkrétní formulaci závazků se budou ve spolupráci s OGP podílet jak věcně příslušné rezorty, tak v rámci veřejných konzultací zejména odborná veřejnost. **Nové závazky Akčního plánu Partnerství pro otevřené vládnutí na léta 2016–2018** se schválením vládou stanou závazné. Z Průběžné sebehodnotící zprávy Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2014 až 2016, která byla schválena usnesením vlády ze dne 12. října 2015 č. 809, nicméně vyplývá pokrok při realizaci předchozích závazků, tj. vedle přijetí zákona o státní službě a jeho implementace rovněž zefektivnění systému svobodného přístupu k informacím a otevřených dat. U všech závazků byla konstatována podstatná úroveň dokončení.

Dalším krokem je **zpřístupnění dat a informací veřejné správy** občanům na Internetu v souladu s mezinárodními požadavky na otevřená data. Je třeba dále rozvíjet opatření pro podporu publikace otevřených dat v co nejširší možné nabídce. S dostatečnou nabídkou dat veřejné správy v otevřené podobě mohou vznikat analýzy a aplikace s cílem zprůhlednění fungování veřejných institucí, zvyšování efektivity fungování státních institucí a zkvalitnění veřejných služeb. Nezbytným předpokladem implementace principů otevřených dat v ČR je dokončení legislativního procesu prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím, které bylo zahájeno dle Akčního plánu boje s korupcí pro rok 2015. Po přijetí příslušné legislativní úpravy zajistí Ministerstvo vnitra veřejné konzultace nad návrhem seznamu povinně zveřejňovaných datových sad a jeho případného rozšíření, tak aby co nejlépe splňovaly požadavky dle metodiky a standardů otevřených dat Ministerstva vnitra. Součástí veřejných konzultací bude rovněž diskuze a tvorba datových schémat, která specifikují strukturu datových sad, tedy minimálního povinného rozsahu zveřejňovaných údajů a jejich struktury pro ministerstva, ústřední orgány a další povinné subjekty v souladu s navrhovanou legislativou. Nezbytným předpokladem využití otevřených dat je jejich dohledatelnost, již pomáhá Národní katalog otevřených dat (dále jen „NKOD“) provozovaný Ministerstvem vnitra na Portálu veřejné správy. Ministerstvo vnitra bude NKOD dále rozvíjet s cílem maximalizace užité hodnoty tohoto nástroje pro orgány veřejné správy, jakož i pro uživatele z řad veřejnosti. Dále bude třeba poskytování stálé metodické podpory zpřístupňování otevřených dat z centrálního místa pro všechny zájemce z veřejné správy. Existující Standardy publikace a katalogizace otevřených dat musí být nadále udržovány a rozvíjeny v rámci projektu Ministerstva vnitra tak, aby byla zapracována zpětná vazba konzumentů metodik a doporučení jakož i zahraniční trendy a výsledky evropských aktivit. Současně musí pokračovat soustavné vzdělávání v oblasti metodik a standardů zaměřených na publikaci otevřených dat veřejné správy tak, aby se poskytovatelům dat co nejvíce usnadnilo otevírání a publikace jejich dat ve formátu otevřených a propojených dat.

I v roce 2016 bude pokračovat **realizace projektu elektronické Sbírký zákonů a Sbírký mezinárodních smluv** a elektronické tvorby právních předpisů, jež bude mít za cíl dostupnost a srozumitelnost právních předpisů, vyšší kvalitu a efektivitu tvorby právních předpisů a povede k posílení transparentnosti legislativního procesu. V roce 2016 je předpokládáno přijetí souvisejících legislativních opatření, které byly dne 26. října 2015 schváleny vládou. Navrhovaná právní úprava zavádí povinné posouzení korupčních rizik v důvodové zprávě návrhu právního předpisu vyhlášeného ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

V roce 2015 byl Parlamentu předložen **vládní návrh novely zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů**, ve znění pozdějších předpisů, který naplňuje požadavky na něj kladené Akčním plánem boje s korupcí na rok 2015, tj. zavedení povinnosti podávat oznámení o činnostech, o majetku a o příjmech, darech a závazcích již ke dni vzniku funkce, zefektivnění kontrolního mechanismu, zpřísnění sankcí, elektronizace celé agendy a rozšíření okruhu bývalých veřejných funkcionářů omezených při přechodu z veřejné do soukromé sféry (revolving doors). Předpokládaný termín nabytí účinnosti je stanoven na 1. ledna 2017, a to v návaznosti na centrální registr oznámení

veřejných funkcionářů, který bude Ministerstvem spravedlnosti připraven v průběhu roku 2016. Pracovní komise předsedy Rady ke střetu zájmů se bude zabývat jednotlivými opatřeními směřujícími k řádnému provádění zákona o střetu zájmů k datu účinnosti novely zákona, tj. zejména veškerými aspekty souvisejícími s vybudováním centrálního registru oznámení veřejných funkcionářů.

Dále byl Parlamentu předložen **návrh novely zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích**, ve znění pozdějších předpisů, a **novely volebních zákonů**. Financování politických stran a volebních kampaní je opakovaně předmětem kritiky ze strany nevládních a mezinárodních organizací (zejména GRECO). Předložená novela reaguje praktickými opatřeními, která jednoznačně posilují transparentnost fungování politických stran a politických hnutí, na vytýkané nedostatky. Mimo jiné se navrhuje zřídit Úřad pro dohled nad financováním politických stran, jehož primární úlohou bude kontrola dodržování stanovených povinností politickými stranami a politickými hnutími. Pracovní komise předsedy Rady k transparentnosti státní správy bude v průběhu roku 2016 sledovat zejména konstituování nového úřadu, který má být stěžejní zárukou pro posílení důvěry občanů v politické sdružování a politickou soutěž.

Ve fázi legislativního procesu na půdě Parlamentu se rovněž nachází **návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku**, který byl zakotven coby jedno z klíčových protikorupčních opatření Akčním plánem boje s korupcí na rok 2015. Pracovní komise předsedy Rady k transparentnosti státní správy bude i v případě tohoto návrhu zákona sledovat legislativní proces, a v případě jeho schválení, provádění v praxi.

V návaznosti na Programové prohlášení vlády i Akční plán boje s korupcí na rok 2015 je nezbytné řešit **otázku závazných pravidel pro nominaci zástupců státu do obchodních společností a státních podniků**. Závazek přijetí zákonné právní úpravy zůstává i nadále platný pro rok 2016.

Přestože otázka regulace lobbingu není v programových dokumentech vlády explicitně řešena, Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 zmiňuje nutnost posilování transparentnosti legislativního procesu s cílem minimalizovat prostor pro skryté lobbování za parciální zájmy. Nutnost zavedení pravidel pro lobbing v České republice je konstantně artikulována ze strany neziskových organizací zabývajících se bojem s korupcí. Tématu v poslední době věnuje pozornost i Rada Evropy, na jejíž půdě jsou připravována možná doporučení členským státům v oblasti právní regulace lobbistické činnosti v kontextu veřejného rozhodování. Nově zřízená Pracovní komise předsedy Rady k lobbingu se proto bude touto problematikou intenzivně zabývat. Výstupem z její činnosti pak mimo jiné bude **základní koncepční dokument (teze), který představí možnosti a východiska budoucí regulace lobbingu v České republice** včetně možných dílčích opatření či samotného legislativního řešení, který následně posoudí Rada.

V souvislosti se zajištěním větší transparentnosti a kvality legislativního procesu byla v roce 2015 podniknuta opatření zaměřená na **širší zpřístupnění Elektronické knihovny legislativního procesu (eKLEP)**. Veřejnost tak bude mít oficiálně přístup k materiálům legislativní a nelegislativní (ovlivňující normotvorbu) povahy a dále ke stanoviskům Legislativní rady vlády. Technická realizace tohoto opatření nemusí být kompletně dokončena do konce roku 2015, proto se uvádí i v tomto Akčním plánu.

Korupce ve zdravotnictví představuje mimořádně závažný problém z hlediska ekonomického i morálního. Korupční rizika existují na všech stranách řetězce pacienti – poskytovatelé zdravotní péče (popřípadě lékárny) – zdravotní pojišťovny – soukromý sektor – rezort zdravotnictví. Proto **Ministerstvo zdravotnictví** v roce 2016 při zapojení všech relevantních aktérů **předloží sektorovou analýzu**, která identifikuje zjevná i latentní korupční rizika v oblasti zdravotnictví s tím, že budou navržena konkrétní protikorupční opatření řešící jednotlivé vztahy výše uvedeného řetězce pro futuro. Tato analýza pak také bude podkladem pro předložení systémového a komplexního řešení eliminace korupce ve veřejném zdravotnictví.

Ze strany Ministerstva zdravotnictví či k tomu určené expertní skupiny bude **prověřena metodika a zmocnění zdravotních pojišťoven u tzv. pozitivních listů zdravotních pojišťoven.**

Velmi citlivou a rizikovou oblastí je otázka vztahu poskytovatelů zdravotní péče a výrobců léčiv a zdravotnických prostředků. Tato spolupráce mezi odborníky a průmyslem vytváří potenciál pro střet zájmů. Je tedy nezbytné žádat, aby tyto vztahy byly transparentní a kontrolovatelné. **Ministerstvo zdravotnictví zaštiťuje a i v budoucnu bude podporovat aktivitu Asociace inovativního farmaceutického průmyslu Transparentní spolupráce**, která prosazuje zveřejňování rozsahu a podmínek spolupráce mezi zdravotnickými odborníky a farmaceutickými společnostmi. Tyto informace budou k dispozici na veřejně přístupných internetových stránkách již od poloviny příštího roku. Účast zdravotnických pracovníků na tomto projektu je dobrovolná, Ministerstvo zdravotnictví však bude podporovat zapojení jejich maximálního počtu do této celoevropské iniciativy. Primárním cílem této celoevropské iniciativy, jejímž vzorem je americký Sunshine Act, je objasnit rozsah i podstatu spolupráce mezi zdravotnickými odborníky/zařízeními a farmaceutickými společnostmi a ozřejmit výši souvisejících plateb (obdobně jako je tomu již nyní ve Francii či Holandsku).

Dalšími dílčími opatřeními bude např. pokračování v důsledném postihování protiprávního jednání lékaře, který neoprávněně vydává léky v ordinaci, resp. posílení dozorové aktivity Státního ústavu pro kontrolu léčiv v této oblasti, zvažování stanovení zákazu lékařů podnikat v lékárenství (např. coby tichý společník) a zákazu konkurence po skončení lékařské praxe.

Legislativní a nelegislativní protikorupční opatření	Gesce
Závazky ČR zakotvené Akčním plánem Partnerství pro otevřené vládnutí na léta 2016–2018	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
<p>Zpřístupňování dat a informací veřejné správy</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokončení legislativního procesu v oblasti publikace a katalogizace otevřených dat, • zajištění veřejných konzultací specifických datových oblastí a datových sad, které budou uloženy v nařízení vlády, jako povinně publikované ve formátu otevřených dat, • rozvoj Národního katalogu otevřených dat – vytvoření verze 2, která bude nadstavbou nad stávajícím řešením a poskytne výrazně vyšší úroveň uživatelského rozhraní a služeb pro uživatele z řad veřejné správy, veřejnosti a dalších subjektů, • rozvoj standardů v oblasti publikace a katalogizace otevřených dat, zejména ve vztahu k vývoji mezinárodních standardů a metodik, pokračování ve vzdělávání v oblasti standardů a postupů publikace a katalogizace otevřených dat. 	Ministerstvo vnitra
Publikace a katalogizace otevřených dat v souladu	Jednotlivé rezorty a jejich složky

s vydanými standardy	
Pokračování v realizaci projektu eSbírky a eLegislativy a prosazení návrhu právní úpravy související s tímto projektem	Ministerstvo vnitra
Vytvoření centrálního registru oznámení veřejných funkcionářů za předpokladu schválení novely zákona o střetu zájmů	Ministerstvo spravedlnosti
Sledovat zřízení Úřadu pro dohled nad financováním politických stran za předpokladu schválení novely zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích	Pracovní komise předsedy rady vlády pro koordinaci boje s korupcí k transparentnosti státní správy
Implementace zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku za předpokladu jeho schválení	Ministerstvo financí
Návrh právní regulace nominace zástupců státu do obchodních korporací a státních podniků	Ministerstvo financí
Teze budoucí právní regulace lobbingu	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Širší zpřístupnění Elektronické knihovny legislativního procesu (eKLEP) veřejnosti	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Sektorová analýza zabývající se korupcí ve zdravotnictví	Ministerstvo zdravotnictví
Prověření metodiky a zmocnění zdravotních pojišťoven u tzv. pozitivních listů zdravotních pojišťoven	Ministerstvo zdravotnictví
Podpora aktivit Asociace inovativního farmaceutického průmyslu Transparentní spolupráce	Ministerstvo zdravotnictví
Důsledné postihování protiprávního jednání lékaře, který neoprávněně vydává léky v ordinaci, resp. posílení dozorové aktivity Státního ústavu pro kontrolu léčiv v této oblasti	Ministerstvo zdravotnictví
Zvážení stanovení zákazu lékařů podnikat v lékárenství (např. coby tichý společník) a zákazu konkurence po skončení lékařské praxe	Ministerstvo zdravotnictví

3. Hospodárné nakládání s majetkem státu

Nehospodárné nakládání s majetkem státu se negativně odráží na české ekonomice a důvěře občanů v postupy státních institucí. Je proto třeba věnovat důkladnou pozornost zejména nastavení preventivních opatření, která budou omezovat korupční rizika v oblasti nakládání s veřejnými prostředky. Primární motivací všech následujících opatření je úspora neúčelně vynakládaných prostředků státu a jejich přesměrování do relevantních kapitol státního rozpočtu.

V návaznosti na přijetí zákona o **zadávání veřejných zakázek**, který by měl nabýt účinnosti nejpozději 18. dubna 2016, bude nutné zajistit jeho uvedení do praxe. Bude věnována pozornost interpretaci jednotlivých ustanovení tak, aby nevznikal prostor pro účelové obcházení některých jeho ustanovení a zároveň nevznikla nejistota ohledně žádoucích postupů. Bude se tak dít prostřednictvím přijetí a aktualizace veškerých prováděcích předpisů a zpracováním metodik ze strany Ministerstva pro místní rozvoj, aby nejen zadavatelé, ale i uchazeči o veřejnou zakázku věděli, jak se mají v jednotlivých fázích zadávacích řízení zachovat. Přijímané metodiky budou zaměřeny na využití nejlepší praxe při zadávání veřejných zakázek. Bude se jednat například o standardy pro vymezení předmětu zakázky, nastavení hodnotících kritérií, technických a kvalifikačních požadavků, smluvních podmínek a v neposlední řadě i nastavení způsobu řízení a kontroly veřejných zakázek. Nastavením nejlepších standardů pro vymezení předmětu zakázky, stanovení hodnotících kritérií, technických podmínek a kvalifikačních požadavků, smluvních podmínek v souladu se základními zásadami zadávacího řízení (transparentnost, rovné zacházení, zákaz diskriminace, přiměřenost) bude fakticky zajištěno i naplnění zásad 3E (hospodárnost, efektivita, účelnost).

Návazně na proces uvádění zákona o zadávání veřejných zakázek do praxe je nutné zaměřit pozornost na proces **elektronizace veřejných zakázek**. Zadavatelům i uchazečům bude poskytována metodická podpora při využívání Národního elektronického nástroje (NEN) v souvislosti se změnami, které návrh zákona o zadávání veřejných zakázek přináší. S tím souvisí i přetrvávající úkol vytvoření Strategie elektronizace veřejných zakázek na období let 2016–2020.

V oblasti **implementace a přijímání protikorupčních opatření v rámci ESI fondů** budou návazně na úkol stanovený v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2015 a v rámci procesu svého monitoringu shromážděna data pro zpracování evaluace Strategie pro boj s podvodny a korupcí při čerpání fondů v rámci Společného strategického rámce v období 2014–2020 obsahující vyhodnocení způsobu a účinnosti naplňování jejich cílů a dodržování stanovených principů. Samotná evaluace bude na základě získaných dat předložena v roce 2017.

V rámci zpracovávaných nelegislativních materiálů přetrvávají úkoly spočívající ve vypracování **Metodiky veřejného nakupování a Strategie vlastnické politiky státu**. Tyto dokumenty je nutné vypracovat s důrazem na jejich praktickou středně až dlouhodobou využitelnost, jednoznačný protikorupční charakter se zohledněním doporučení mezinárodních organizací (např. aktualizace doporučení OECD ke státům vlastněným podnikům z druhé poloviny roku 2015) a postupů dobré praxe.

Z hlediska **rozkrývání nejasné vlastnické struktury obchodních korporací** je nutné, aby Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem financí a Ministerstvem spravedlnosti zajistilo vhodný způsob zjišťování vlastnické struktury soutěžících společností za využití možností, které zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob v současné době poskytuje. Vyplývá to ze stanoviska Rady vlády, které vládě doporučuje „*problematiku rozkrývání skutečných vlastníků právnických osob řešit v návaznosti na novou směrnici EP a Rady 2015/849/EU, o předcházení využívání finančního systému k praní peněz a financování terorismu, a to prostřednictvím novely zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, spojené s novelou zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve znění pozdějších předpisů.*“ Jako nejvhodnější se zde jeví nezbytnost reflektovat a využívat jednotlivé instituty zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických

osob v rámci procesu zadávání veřejných zakázek. Takové řešení bude splňovat nároky kladené na transparentnost a zároveň nebude vytvářet administrativně náročné řešení použitelné pouze pro výše zmíněné případy. Problematika samotného zakazu obchodování státu s obchodními korporacemi s nejasnou vlastnickou strukturou bude naopak návazně na stanovisko Rady vlády řešena až v souvislosti se společnou úpravou v rámci Evropské unie, jejíž přijetí můžeme předpokládat až v roce 2018.

V roce 2016 bude v souvislosti s přijetím **zákona o Registru smluv** nutné zajistit zavedení tohoto nástroje do praxe a zajistit jeho bezproblémovou funkčnost tak, aby mohl plnit svůj účel obrany proti předraženým zakázkám, zbytečným nákupům nebo nevýhodným prodejům majetku a umožnil kontrolu hospodárneho nakládání s majetkem státu nejen ze strany odpovědných správních úřadů, ale také široké veřejnosti.

Legislativním procesem v Parlamentu prochází **novela zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu**, ve znění pozdějších předpisů, coby jedno z významných protikorupčních opatření zakotvených Akčním plánem boje s korupcí na rok 2015. Jejím důležitým cílem je kontrola veškerých výdajů veřejných rozpočtů.

Pokračujícím úkolem z Akčního plánu boje s korupcí na rok 2016 je **přijetí nového zákona o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě**. Tento úkol je v současnosti naplňován návrhem zákona o řízení a kontrole veřejných financí, který vládě předkládá Ministerstvo financí. Jde o přepracovanou podobu předchozího návrhu zákona upravujícího danou problematiku, k němuž zaujala Legislativní rada vlády nesouhlasné stanovisko. Z tohoto důvodu se předpokládané datum účinnosti posunulo až na rok 2017. Zákon je nutné z hlediska boje s korupcí zpracovat a přijmout v takové podobě, aby reflektoval změny zaváděné novým zákonem o zadávání veřejných zakázek a aby mohla probíhat účinná kontrola hospodaření veřejné správy v rámci dodržování principů 3E.

Novým opatřením v rámci Akčního plánu je přijetí a implementace **zákona o Centrální evidenci účtů**. Smyslem zavedení Centrální evidence účtů je umožnit oprávněným orgánům veřejné moci na jednom místě zjistit, u které úvěrové instituce má či měla konkrétní osoba účet, který vlastní nebo jím disponuje, a na základě této informace mít možnost se obrátit rovnou na dotčenou instituci. To, že budou informace o účtech dostupné rychle a přehledně na jednom místě, je předpokladem pro vyšší efektivitu výběru daní i ukládání opatření vůči majetku v rámci práce orgánů činných v trestním řízení. Takové informace budou dále využívány v oblasti opatření proti financování terorismu zejména ze strany zpravodajských služeb, jak je v současné době navrhováno na úrovni EU.

Návazně na zavedenou dobrou praxi je vhodné pokračovat ve **zveřejňování nabídek prodeje a pronájmu majetku státu** a jejich realizaci transparentním a nezpochybnitelným způsobem; při zpeněžení majetku za tímto účelem přednostně využívat formy veřejné dražby. Opatření přináší větší transparentnost těchto transakcí a zvýšení veřejné kontroly nad nakládáním s majetkem státu. I s ohledem na již zavedenou dobrou praxi v jednotlivých rezortech se bude v realizaci tohoto opatření pokračovat.

Míru a účinnost naplňování nových nebo stávajících a aktualizovaných protikorupčních opatření v oblasti hospodárneho nakládání s majetkem státu bude i nadále vyhodnocovat v rámci svých jednání Rada společně s Pracovní komisí předsedy Rady k hospodárnému nakládání s majetkem státu.

Legislativní a nelegislativní protikorupční opatření	Gesce/spolugesce
Uvedení zákona o zadávání veřejných zakázek do praxe	Ministerstvo pro místní rozvoj/Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Strategie elektronizace veřejných zakázek na období let 2016–2020	Ministerstvo pro místní rozvoj
Shromáždění dat pro zpracování evaluace Strategie pro boj s podvody a korupcí při čerpání fondů v rámci Společného strategického rámce v období 2014–2020	Ministerstvo pro místní rozvoj
Pokračování ve sjednocování metodiky zadávání veřejných zakázek a zajištění jednotné interpretace zákona o zadávání veřejných zakázek	Ministerstvo pro místní rozvoj
Zpracování Metodiky veřejného nakupování	Ministerstvo financí/Ministerstvo pro místní rozvoj
Zpracování Strategie vlastnické politiky státu	Ministerstvo financí
Zajištění rozkrývání nejasné vlastnické struktury	Ministerstvo pro místní rozvoj/Ministerstvo financí/Ministerstvo spravedlnosti
Vytvoření a zprovoznění Registru smluv	Ministerstvo vnitra
Implementace novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu za předpokladu jeho schválení	Nejvyšší kontrolní úřad
Nový zákon o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě	Ministerstvo financí
Přijetí a implementace zákona o Centrální evidenci účtů	Ministerstvo financí
Průběžné zveřejňování nabídek prodeje a pronájmu majetku státu; při zpeněžení majetku přednostně využívat formy veřejné dražby	Jednotlivé rezorty a jejich podřízené složky

4. Rozvoj občanské společnosti

Vláda se v Programovém prohlášení zavázala k **přijetí legislativního řešení ochrany oznamovatelů korupce**. Absentující právní úprava zaručující zejména pracovněprávní ochranu osobám, které upozorní ve veřejném zájmu na protiprávní jednání, je dlouhodobě kritizována ze strany mezinárodních a nevládních organizací. V roce 2015 byly realizovány převážně tzv. „měkké“ aktivity¹ směřující k tomu, aby byl v roce 2016 předložen návrh zákona, který bude představovat funkční a účinný mechanismus ochrany oznamovatelů. Na přípravě návrhu zákona se bude dále expertně podílet Pracovní komise předsedy Rady k whistleblowingu.

V roce 2015 se objevilo několik mediálně sledovaných případů souvisejících s podezřením na **korupci ve sportu**. Tento typ korupce se úzce dotýká výchovy mládeže, proto představuje mimořádně nebezpečný společenský jev. Akční plán boje s korupcí na rok 2015 uložil Ministerstvu vnitra **zpracování sektorové analýzy zaměřené na problematiku manipulace s výsledky zápasů a s tím související korupcí ve sportovním prostředí**. Mimo jiné byly jednotlivé sportovní svazy dotazníkovou formou osloveny se žádostí o detekci korupčního prostředí v jejich působnosti. Výstupy analýzy budou podkladem pro konkrétní opatření v roce 2016. Sportovní svazy a následně sportovní kluby coby příjemci veřejných prostředků musejí podléhat vyšší míře kontroly. Za tímto účelem vznikne expertní skupina složená ze zástupců věcně příslušných rezortů, nevládních organizací a sportovních svazů. Jedině koordinovaný postup relevantních aktérů může garantovat systémové řešení korupce ve sportu.

Důležitou součástí rozvoje občanské společnosti je důraz na kvalitní vzdělání a jeho následné prohlubování. To se samozřejmě týká i **protikorupčního vzdělávání učitelů**, proto Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zařadí tuto oblast **do programové nabídky Národního institutu dalšího vzdělávání** s tím, že bude rovněž **posílen akcent na protikorupční výuku v rámcových vzdělávacích programech**.

Dotační program Ministerstva vnitra Prevence korupčního jednání je jedním z mála dotačních titulů, z nichž je podporována advokační činnost nevládních neziskových organizací. I z tohoto důvodu by měl být tento dotační titul, který je primárně zaměřen na podporu poskytování bezplatného protikorupčního právního poradenství zachován v nezmenšeném objemu. Dle vyjádření zástupců nevládního sektoru by bylo účelné **rozšíření již existujícího dotačního titulu i na analytickou činnost**.

Legislativní a nelegislativní protikorupční opatření	Gesce/spolugesce
Návrh zákona zajišťujícího ochranu oznamovatelů	Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
Realizace opatření vyplývajících ze sektorové analýzy zaměřené na problematiku manipulace s výsledky zápasů a s tím související korupcí ve sportovním prostředí	Ministerstvo vnitra/Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Zařazení protikorupčního vzdělávání do nabídky Národního institutu dalšího vzdělávání a posílení akcentu na protikorupční výuku v rámcových vzdělávacích programech	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

¹ S výjimkou nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu účinného od 1. července 2015.

Rozšíření dotačního programu „Prevence korupčního jednání“ i na analytickou činnost	Ministerstvo vnitra
---	---------------------